

[Indenrigsministeren.]

mange Køberkredse er aftagende, og at der derfor ikke har været aftagende Arbejdsløshed i dette Efteraar; om denne Produktion muligvis har en sæsonpræget Karakter, saaledes at dette Fænomen indtræder om Efteraaret, det skal jeg ikke udtale mig om, derom ved formodentlig det ærede Medlem, som jo selv har hørt til dette Fag, Besked.

Men, som sagt, en Lysning er der. Medens vi paa denne Tid i 1927 havde 63 700 arbejdsløse og i 1926 62 900, ja, i det forholdsvis gode Aar 1925 51 100, saa har vi dog for Tiden ikke mere end ca. 47 000 arbejdsløse. En Lysning har vi da Lov at haabe der er, men saa længe Pristallet paa Industrivarer ligger væsentlig over Eksportpristallet for Landbrugsprodukter, saa længe maa Konsekvensen af en svigtende Købeevne paa det hjemlige Marked blive Arbejdsløshed indenfor de Erhverv, der producerer for dette, og selv om man kunde brede, hvad man meget maatte ønske, i stigende Grad ud i Befolkningen Villien til at købe dansk Arbejde, saa er Forholdet dette, at Evnen besiddes kun i stærkt formindsket Grad.

Det er utvivlsomt rigtigt, som det er sagt i den sidste Beretning fra Industri-raadet, at den Industri, der gik ud af 1927, var en væsentlig anden end den, der gik ind i dette Aar. Det er overordentlig glædeligt, at dette er Tilfældet, men jeg tror, det skyldes i højere Grad Ændringer i Udlandets Produktionsvilkaar, som ved en Forøgelse af Produktionsprisen har nærmet sig til vore Produktionsvilkaar, end det skyldes Ændringer i vore egne. Og dog ser man nu overalt Overenskomster fornyes, uden at man fra Parternes Side har tilvejebragt saadanne Vilkaar, at vi konkurrencemæssigt kunde slaa igennem og tilvejebringe det Pristald, som er Vilkaaret for, at Flertallet af ledige Hænder kan faa Beskæftigelse, det Pristald, som dog muligvis, naar man derigennem havde overvundet Ondet, kunde efterfølges af en jævn Prisstigning og Lønstigning, saaledes som vi har set det i Eks. i vort Naboland Sverige. Altsaa en væsentlig Del af den Stigning, som i dette Efteraar har fundet Sted, saaledes som det altid er Tilfældet om Efteraaret, er en Stigning indenfor Sæsonfag, det er en Sæsonledighed, og denne er intet Krisefænomen, paa denne Ledighed maa alle Arbejdere, som er beskæftigede i saadanne Fag, være beredte; saaledes har det altid været, og saaledes vil det altid blive. Og med Hensyn til denne Form for Ledighed vil jeg sige, at udover Samfundets Støtte til paa For-

sikringsgrundlaget, d. v. s. gennem Arbejdsløshedskasserne, at afbøde Virkningerne heraf kan Hjælp hverken kræves eller ventes.

Jeg skal gentage min Henvi-sning til min udførlige Omtale af alle Sider af denne Sag under Behandlingen af det samme Lovforslag i forrige Rigsdagssamling, og jeg beklager at maatte tilføje, at jeg kan saa lidt i Aar som i Fjor tilraade Vedtagelse af dette Forslag. Det er i Aar som i Fjor paa flere Punkter videregaaende end nogen tidligere Lovgivning om Hjælp mod Arbejdsløshed, og det gentager tidligere afviste Forslag om Afsvækkelse af Kontrollen med Ydelse af Understøttelse til arbejdsledige, en Afsvækkelse, som, hvis den gennemførtes, hurtigt vilde faa meget betænkelige Følger, derom er jeg overbevist.

Hvad angaar Arbejders Igang-sættelse ved kommunalt Initiativ har jeg Grund til at tro, at ogsaa i den kommende Vinter vil Kommunerne bestræbe sig for ved at bringe nyttige Arbejder til Udførelse at modvirke Arbejdsløsheden. Jeg har for de Arbejders Vedkommende, som udførtes i forrige Rigsdagssamling, søgt at tilvejebringe et Materiale som Grundlag for en Afgørelse af den Statsstøtte til disse Arbejders Udførelse, som jeg tidligere har givet Tilsagn om. Den kommende Tid vil utvivlsomt stille mindre Krav end dem, vi mødte i Vinteren 1927—28. Der skal findes Veje til at imødegaa de mest beklagelige Følger af Arbejdsløsheden, og hvis man fra Erhvervslivets Side vilde forstaa sin Besøgelsestid og tage Konsekvenserne deraf, tror jeg, at dette vilde være Vejen ud af Vanskelighederne. En saadan anvises ikke gennem det Forslag, som det ærede Medlem her møder som Stiller af og Ordfører for.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Einer Jensen): Det kan jo ikke nægtes, at den højtærede Indenrigsministers Udtalelser ikke gav noget Haab om Mulighed for at skaffe de arbejdsløse nogen Hjælp. Den eneste Anvisning, vi fik, var i Virkeligheden den, at Lønningerne maa bringes ned. Nu har jeg i adskillige Aar hørt den Tale; det er ved at blive, jeg vil ikke sige: den højtærede Indenrigsministers eneste Tale, for det vilde være uretfærdigt, men stadig staaende Tale, dette, at Arbejdslønningerne maa ned, og det til Trods for, at de to Parter, Arbejdsgiverne og Arbejderne, i Øjeblikket forlænger Overenskomsterne. Jeg tror, at den højtærede Indenrigsminister maa finde andre Veje til at bringe Produktionen i Gang.

Den højtærede Indenrigsminister har vedrørende Spørgsmaalet om den ekstraordi-